

ชื่อเรื่องวิจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยที่รับประทานยา warfarin
สถาบันโรคทรวงอก

ชื่อผู้เขียน นวรัตน์ สุทธิพงษ์ และคณะ

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริมและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรับประทานยา warfarin ในผู้ป่วยที่รับประทานยา warfarin ที่มารับบริการตรวจรักษาแผนกผู้ป่วยนอกโรคหัวใจ สถาบันโรคทรวงอก กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือผู้ป่วยที่รับประทานยา warfarin ที่มารับการตรวจรักษาแผนกผู้ป่วยนอกโรคหัวใจ สถาบันโรคทรวงอก ระหว่างเดือนมีนาคม – มิถุนายน 2556 จำนวน 100 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ เก็บข้อมูลโดยใช้ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรับประทานยา warfarin วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้ไค-สแควร์

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ความรุนแรง/ฤทธิ์ข้างเคียงของยา warfarin มีอยู่ระดับไม่ทราบและเล็กน้อยมีจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 34.0 มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา warfarin อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 50.0 มีโรคร่วม ร้อยละ 71.0 ระยะเวลาที่ได้รับยาต้านการแข็งตัวของเลือดน้อยกว่า 2 ปี ร้อยละ 24.0 เดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง ร้อยละ 38.0 ใช้บัตรประกันสุขภาพ ร้อยละ 68.0 ได้รับคำแนะนำ/ข้อมูลเกี่ยวกับยา warfarin ร้อยละ 95.0 ได้รับจากแพทย์ ร้อยละ 42.0 ได้รับแหล่งข้อมูล/เอกสารเกี่ยวกับยา warfarin และการดูแลตนเอง ร้อยละ 68.0 ได้จากสมุดคู่มือ 43.0 ผู้ดูแลมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 35.0 อาชีพของผู้ดูแล (คู่สมรส/บุตร) มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 33.0 และมีพฤติกรรมดูแลตนเองอยู่ในระดับดี ร้อยละ 75.0 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพฤติกรรมดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.24

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ เช่น เพศ กลุ่มอายุ ระดับการศึกษา การรับรู้ความรุนแรง/ฤทธิ์ข้างเคียงของยา warfarin กับระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรับประทานยา warfarin พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรับประทานยา warfarin อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา warfarin พบว่ามีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา warfarin มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรับประทานยา warfarin อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.002$)

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเอื้อ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ได้รับยาต้านการแข็งตัวของเลือด ความสะดวกในการเดินทางกับระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรับประทานยา warfarin พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริม เช่น ผู้ดูแลมีการกระตุ้นเตือน ความถี่ที่ผู้ดูแลพามาตรวจตามนัด และผู้ที่พามาพบแพทย์ตามนัดกับระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรับประทานยา warfarin พบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน ($p = 0.033, 0.002, 0.038$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ : ควรพัฒนารูปแบบการให้ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา warfarin และสร้างแนวทางการใช้ยา warfarin และกระบวนการดูแลผู้ป่วยโดยทีมสหสาขาวิชาชีพ ตลอดจนมีการติดตามประเมินความรู้ความเข้าใจในระยะยาว